

Aktivno ustvarjanje prihodnosti: Kaj vse je mogoče, ko se ljudje samoorganizirajo za prihodnost, kakršno si želijo?

Večer živih zgodb, ki oživljajo potenciale Slovenije

24. september 2015 (17.30 – 20.30, Kavarna Mestnega muzeja Ljubljana)

Pobuda, da bi ponudili navdihujoče zgodbe kot vir navdiha pri proaktivnem soočanju z izzivi sodobnega življenja, je vzniknila ob praznovanju 20. obletnice prizadevanj za trajnostni razvoj v Sloveniji (*Zmenek s Slovenijo*) in našla svoj prostor v muzeju. Ta želi svojim obiskovalcem ponuditi izkušnje sodelovalnih metod in navdih dediščine za učinkovitejše delovanje v korist večje kakovosti sedanjega trenutka in inovativnejše prihodnosti.

VODA POVEZUJE

Osrednji projekt Mestnega muzeja Ljubljana v letu 2015 je [projekt Voda](http://www.mgml.si) (www.mgml.si) Spremlja ga vrsta projektov in spremljevalnih prireditev, ki združujejo zelo različne partnerje ob ključnem izzivu sodobne družbe, kako zagotoviti, ohranjati in pravično razdeliti to pomembno dobrino za človekovo preživetje in kakovostno bivanje.

Muzej je pristopil k projektu Večera živih zgodb, ki obujajo potenciale Slovenije, tudi v vlogi varuha neotipljive dediščine – v našem primeru zgodb. Zbiranje tovrstnega gradiva je v muzeju ena od strokovnih nalog, če pa te zgodbe služijo kot navdih – toliko bolje!

V sodelovanju in ustvarjanju sinergije, ki je v vseh pogledih izhodišče današnjega večera, so poleg muzeja svoje moči združili še: Društvo moderatorjev Slovenije, Umanotera, Smetumet, Društvo Ognjič - projekt Skupaj za zdravje narave in človeka, Notranjski center Cerknica ter številni posamezniki.

IZHODIŠČE VEČERA

Zgodbe so ena najmočnejših valut, ki jih imamo ljudje: gradijo naš odnos do sveta, do samih sebe in do potencialov, ki jih (še ne) zaznavamo. V slovenski politični, medijski in pogovorni krajini kroži obilje zgodb o krivicah, pomanjkanju, napakah in brezperspektivnosti; hkrati pa »na terenu« vznikajo zgodbe o samoorganiziranju skupnosti, ki budijo upanje, zaupanje in samozaupanje. Večer ima namen začeti dolgoročno zbiranje in pripovedovanje zgodb, ki odpirajo prostor za nove poglede, inovativne rešitve in premike k možnemu in mogočemu: postopoma spremeniti staro pripoved o Sloveniji kot nemočni žrtvi v skupno, večjo zgodbo »kure«, ki želi, zna in zmore nesti zlata jajca.

VEČER SO SOUSTVARILI

Ideja in organizacija:

Janja Rebolj, vodja Programov za odrasle Muzeja in galerij mesta Ljubljane (MGML)

Marjeta Novak, CPF, predsednica Društva moderatorjev Slovenije (DMS)

Gaja Brecelj, Umanotera

Sanja Lončar, Skupaj za zdravje človeka in narave

Andreja Cepuš, ARS, kreativno komuniciranje

Ekipa Kulturno ekološkega društva Smetumet

Moderiranje večera:

Janja Rebolj, Marjeta Novak, Natalija Vrhunc, Andreja Cepuš

Grafično zapisovanje:

Natalija Vrhunc, Damjana Jelovčan, Ksenja Perko, Sonja Čandek

Pogostitev:

Notranjski ekološki center Cerknica

PRIPOVEDOVALCI ZGODB

Irena Rotar, neodvisna aktivistka samooskrbe, pobudnica projekta Štafete semen: *»Ko ljudstvo prebuja voditelje...«*

Irena posebej slogan 'Nič ni nemogoče'. Ko je pred šestimi leti delila idejo o ekofestu v Žalcu, je muzej v Žalcu za več kot leto dni zaživel kot središče dogajanja na temo ekologije, novih tehnologij in zdravega načina življenja, sledila je kreacija dogodkov pod imenom Ekofejst, ki je še nadgradila in poglobila prvotno idejo.

Po vzpostavitvi prvega primerjalnega vzorčnega vrta v Pirešici - kjer na enem mestu lahko vidimo, kako rastejo rastline, ki jih obdelujejo po biodinamični, permakulturni, ekološki ali "stari vrtničarski metodi", se je rodila ideja o Štafeti semen. Z namenom približati problematiko semen ljudem, je dogodek privabil k sodelovanju že tisoče ljudi, društva in tudi uradne ustanove ter stroko.

Irena je tudi soustanoviteljica gibanja in gonilna sila Ekoci Ekološke civilne iniciative, kreatorka projekta Spoštujmo slovensko pri slovenskem trgovcu Tuš, pa tudi glasnica informacij, ki se ji zdijo vitalne za razumevanje trenutnega stanja in uvedbo sprememb, ki tej in naslednjim generacijam zagotovile lepšo prihodnost.

Čisto sveža Irenina ideja, da bi gasilski domovi postali tudi eko tržnice in zbiralni centri, bo v skladu z njenim duhom zagotovo kmalu zažvela.

E-naslov: irena.rotar@gmail.com

Jože Kos, vizionarski podjetnik, motivator in povezovalc: »*Od vizije Polšnika k viziji Slovenije*«

Prihaja iz Velike Preske pri Polšniku, po izobrazbi je lesarski tehnik, po različnih neformalnih izobraževanjih in s prakso pa se je naučil voditi posle in projektirati. Prvo balkonsko ograjo je izdelal pred 30 leti, pred kratkim pa je obeležil 20. obletnico svojega podjetja Mizarstvo Kos, kjer izdelujejo lesene izdelke za zunanost hiš, ki so oblikovno usklajeni z arhitekturnimi stili in prilagojeni okolju. Pri svojem poslu skuša biti inovativen in povezovati znanja in podjetja različnih strok. Dejavnost v podjetju zato razvijajo z lokalnimi materiali, lokalnimi ljudmi in močnim lastnim razvojem, ki je povezan z oblikovalci in partnerji iz različnih krajev Slovenije in tujine.

Jože Kos je človek z veliko življenjske energije, vizionar, motivator, močan organizator in velik povezovalc ljudi in je aktiven tudi pri dejavnostih za razvoj domačega območja v okolici Velike Preske. Poleg Mizarstva Kos vodi tudi **Center za zunanjo ureditev**, je član upravnega odbora sekcije mizarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, voditelj **razvojne vasi Velika Preska - naselje pasivnih hiš za poskusno bivanje** ter voditelj različnih projektov za izobraževanja na področju zunanjih ureditev.

E-naslov: info@mizarstvo-kos.si

in

Anne Bregnballe, norveška raziskovalka samoorganiziranih projektov: »*Kaj smo se naučili iz projekta Lokalna agenda 21 za Norveško?*«

Je predavateljica na fakulteti za socialne študije v Lillehamerju na Norveškem, kjer preučuje procese lokalne participacije in participatorne demokracije. Zadnja leta se posveča predvsem preučevanju ekovasi in drugih alternativnih oblik lokalne aktivacije in združevanja.

E- naslov: za kontakt se obrnite na gaja@umanotera.si

PARTNERJI V PROJEKTU

Umanotera je bila ustanovljena leta 1994 z namenom, da bi podprla izvajanje in uresničevanje mednarodno sprejetih načel trajnostnega razvoja. V 20. letih svojega obstoja je prerasla v strokovno organizacijo, ki s spremljanjem novih trendov stremi k uveljavljanju trajnostnega razvoja v nacionalnih politikah ter k vzpostavljanju ravnotežja med človekom in okoljem. Trajnostni razvoj razume kot dinamično ravnovesje med človekom in naravo, ki omogoča socialno pravičnost in medgeneracijsko solidarnost.

Izvaja mnogo projektov na različnih področjih, kot so zelena delovna mesta, podnebne spremembe, prostotrgovinski sporazumi, alternativne razvojne vizije, trajnostne skupnostne prakse, organizacija trajnostnih dogodkov, etično obdarovanje, aktivno državljanstvo, v zadnjih letih pa tudi intenzivno na evidentiranju in promociji dobrih trajnostnih praks.

Spletna stran: www.umanotera.org

Društvo moderatorjev Slovenije (DMS) si v slovenskem prostoru prizadeva uveljaviti moderiranje (facilitiranje) kot disciplino, ki prispeva k učinkoviti dialoški komunikaciji povsod tam, kjer se srečajo raznoliki pogledi in interesi. Moderator (angl. facilitator) je vsebinsko nevtralna oseba, ki z uporabo moderatorskih metod, tehnik, znanj in veščin ustvari in vodi soustvarjalne procese, ki skupini ali organizaciji pomagajo do zastavljenega cilja po načelih dialoške, vključujoče, konstruktivne in k skupnemu dobremu usmerjene komunikacije.

Cilji društva so: razvijati moderatorske kompetence, krepiti prepoznavnost moderiranja ter spodbujati mreženje med posamezniki, skupinami in organizacijami, ki razvijajo učinkovite pristope za modro reševanje kompleksnih problemov.

Spletna stran: <http://www.drustvo-moderatorjev.si/>

Projekt Skupaj za zdravje človeka in narave že deset let povezuje več kot 40 nevladnih organizacij v prizadevanju, da bi s skupnimi močmi iskali naravne rešitve za težave s katerimi se danes srečujemo. Skozi neštete dogodke, seminarje, s tiskanimi novicami, ki jih izdajajo že deset let in so dosegle naklado 42.000 izvodov na mesec in knjigami ter z drugimi načini obveščanja - ozavešča, navdihuje in premika meje... Pomembna se jim zdi beseda SKUPAJ, zato združujejo potenciale, da bi skupaj premaknili še kakšen težek kamen na poti k bolj kakovostnemu skupnemu življenju.

Spletna stran: <http://www.zazdravje.net/>

Kulturno ekološko društvo Smetumet je nevladna, neprofitna organizacija, rojena leta 2007, ki deluje v javnem interesu. Ustanovljena je kot posledica kritičnega razmišljanja in prepričevanja smetenja, vsakdanjih navad in načinov sodobnega življenja. Namen društva je osveščanje čim širše populacije preko praktičnih in uporabnih rešitev, recikliranih izdelkov, dogodkov in storitev. Skozi spoj umetnosti, ekologije, oblikovanja in igranja osvetljujemo posameznikov odnos do narave, potrošnje, smeti in soljudi. Ponujamo praktične rešitve v obliki recikliranih izdelkov, aktivističnih dogodkov in storitev za podjetja. Njihov tim je maloštevilen, a uspešen, povezan, entuziastičen in energičen tim z inovativnim ter iskrenim pristopom do svojega dela.

Spletna stran: www.smetumet.com

Lili Mahne / Notranjski ekološki center je razvojna animatorka, ki verjame, da imajo skriti potenciali podeželja velik potencial. Posebej razvija ideje lokalne samooskrbe in sicer preko študijskih krožkov, v katere povezuje lokalna tradicionalna znanja in sodobne potrebe. Ima kmetijo, ki je vir surovin za prigrizke, ki jih danes degustiramo. Serija izdelkov in izobraževalnih delavnic iz lokalne samooskrbe, ki so nastali v okviru podjetniškega programa v NEC Cerknica, je našla trg pri organizatorjih pohodniških dogodkov Notranjskega parka, šolah, pri ponudnikih turističnih paketov potniških ladij in poslovnega turizma ter pri organizatorjih razvojno podjetniških dogodkov.

Kontakt: lili.mahne@siol.net

PREDSTAVITEV OBSTOJEČEGA NABORA ZGODB IN VIZIJE NADALJNJEGA ZBIRANJA

V Sloveniji obstaja mnogo praks, ki se odzivajo na trenutne potrebe in želje skupnosti ter prispevajo k trajnostnemu razvoju naše družbe. To so prakse, ki temeljijo na domačih naravnih in človeških virih, obenem pa prinašajo vrsto sinergijskih učinkov: ustvarjajo prihranke in nova delovna mesta, ponujajo inovativne rešitve in razvojne priložnosti, varujejo okolje in zdravje ljudi, prinašajo priložnosti za zmanjševanje javnofinančnih stroškov oziroma povečanje prihodkov ter zvišujejo kakovost bivanja.

Umanotera je v zadnjih nekaj letih izbrala že okoli 100 takih primerov, ki predstavljajo dobre prakse iz področja zelenih delovnih mest, zniževanja izpustov CO2 in trajnostnih skupnostnih praks. V štirih katalogih izbrane dobre prakse dokazujejo, da številne praktične rešitve na terenu že obstajajo in izkazujejo svoj potencial za prispevanje k višji kakovosti življenja, skupnemu dobremu in zaposlovanju. V njih so vgrajene dragocene izkušnje, ki kažejo, da v primeru, ko obstaja volja, obstaja tudi pot.

- [Katalog 2012](http://www.slovenija-co2.si/upload/katalog-dobre-prakse-2012-isbn.pdf) (www.slovenija-co2.si/upload/katalog-dobre-prakse-2012-isbn.pdf)
- [Katalog 2013](http://www.slovenija-co2.si/upload/katalog_dobreprakse_2013.pdf) (www.slovenija-co2.si/upload/katalog_dobreprakse_2013.pdf)
- [Katalog 2014](http://www.arhiv.zelenadelovnamesta.ukom.gov.si/upload/Katalog%20dobrih%20praks%20ZDM.pdf)(www.arhiv.zelenadelovnamesta.ukom.gov.si/upload/Katalog%20dobrih%20praks%20ZDM.pdf)
- [Katalog 2015](http://www.umanotera.org/wp-content/uploads/2015/07/Katalog-dobrih-praks-2015.pdf) (www.umanotera.org/wp-content/uploads/2015/07/Katalog-dobrih-praks-2015.pdf)

Evidentiranje in promocija se v letih 2015 in 2016 že nadaljujeta – novembra letos bo predstavljen nov nabor 20 izbranih dobrih praks, ki pomembno znižujejo izpuste CO2 ter hkrati prispevajo k uveljavitvi načel trajnostnega razvoja in pokrivajo različna področja: (1) energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije ter energetska prenova stavb, (2) trajnostno gospodarjenje z gozdovi, predelava lesa v obrti in industriji, les kot gradbeni material in oskrba z lesnimi gorivi, (3) ekološko kmetovanje, (4) trajnostni razvoj podeželja, trajnostne občine (5) trajnostna mobilnost, (6) trajnostna proizvodnja in potrošnja, (7) prilagajanje na podnebne spremembe.

Za dodatne informacije pišite na:

Janja Rebolj (MGML): janja.rebolj@mgml.si

Marjeta Novak (DMS): marjeta.novak@humus.si

Gaja Breclj (Umanotera): gaja@umanotera.org